

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi

Cilt 9 Sayı 3 Eylül 2024

ISSN 2458-9799

dergipark.org.tr/ikcusbfd

Fikri-2024

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

EDİTÖRDEN	vi
ARAŞTIRMA MAKALELERİ	
Comparison of Total Intravenous Anesthesia with Inhaler Anesthesia in Children Intubated with Remifentanyl without Muscle Relaxant	323-329
Remifentanil ile Kas Gevşeticisiz Entübasyon Uygulanan Çocuklarda Total İntravenöz Anestezi ile İnhaler Anestezisinin Karşılaştırılması Recep GÖKÇE, Sedat HAKIMOĞLU	
Correlation of Radiological and Pedobarographic Evaluations in the Presence of Foot Sole Pain	331-339
Ayak Taban Ağrısı Varlığında Radyolojik ve Pedobarografik Değerlendirmelerin Korelasyonu Dilek BAYRAKTAR, Selnur NARİN, Mehmet Halit ÖZYALÇIN	
How Hopelessness in University Students is Associated with Intolerance of Uncertainty and Other Factors: A Cross-Sectional Study	341-347
Üniversite Öğrencilerinde Umutsuzluğun Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Diğer Faktörlerle İlişkisi: Kesitsel Bir Çalışma Esra ENGİN, Cansu GÜLER, Sevilcan YAŞAR	
Relationships Between Life Satisfaction, Psychological Hardiness, Virtual Environment Loneliness and Sociodemographic Variables of Nursing Students During COVID-19	349-355
Hemşirelik Öğrencilerinin COVID-19 Sürecinde Yaşam Doyumu, Psikolojik Dayanıklılık, Sanal Ortam Yalnızlığı ve Sosyodemografik Değişkenleri Arasındaki İlişkiler Yeşim CEYLANTEKİN, Hamide Nur ÇEVİK ÖZDEMİR, Dilek ÖCALAN, İbrahim KILIÇ	
Standart Düz Paket Uygulamasının Bireylerin Sigara İçme Tutumları ve Nikotin Bağımlılıklarına Etkisi	357-363
The Effect of the Application of Standard Plain Packaging on Smoking Attitudes and Nicotine Dependence of Individuals Seda KUTLU, Şafak DAĞHAN	
Polymorphisms of CTLA-4 (rs231775) and FOXP3 (rs3761548) Genes with Celiac Disease in Turkish Pediatric Patients	365-370
Çölyak Hastalığı Olan Türk Pediatrik Hastalarda CTLA-4 (rs231775) ve FOXP3 (rs3761548) Genlerinin Polimorfizmleri Abdullah Said YILMAZ, Aslı ELDEM, Maşallah BARAN, Melek PEHLİVAN, Tülay KILIÇASLAN AYNA, İbrahim PİRİM, Mustafa SOYÖZ	
Genç Bireylerde Soğuk Uygulamanın Eklem Pozisyon Hissi, Deri Sıcaklığı ve Kas Kuvveti Üzerine Etkisi	371-377
The Effect of Cold Application on Joint Position Sense, Skin Temperature, and Muscle Strength in Young Individuals Zeynep YILDIZ, Meltem İŞINTAŞ	
Validity and Reliability of the Turkish Version of the Reproductive Autonomy Scale	379-386
Üreme Otonomisi Ölçeği'nin Türkçe Versiyonunun Geçerlik ve Güvenilirliği Ruşen ÖZTÜRK, Özlem GÜNER	
Hemşirelik Öğrencilerinin Çevresel Risk Algıları ile Çevresel Tutumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi	387-391
Determining the Relationship between Nursing Students' Environmental Risk Perceptions and Environmental Attitudes Feyza DERELİ, Belgin YILDIRIM	
Hemşirelik Öğrencilerinin Akılcı İlaç Kullanımı Hakkında Bilgi Düzeyi	393-399
The Knowledge Level About Rational Drug Use of Nursing Students Nur BAŞAK, Berna Nilgün ÖZGÜR SOY URAN, Hakan ÇAMYAR	
Relationship between Climacteric Symptom Intensity, Physical Activity Level, Spine Mobility, Balance, and Quality of Life in Women	401-407
Kadınlarda Klimakterik Semptom Şiddetinin Fiziksel Aktivite Düzeyi, Omurga Mobilitesi, Denge ve Yaşam Kalitesi ile İlişkisi Yasemin PAKSOY, Sevtap GÜNAY UÇURUM, Kevser ŞEVİK KAÇMAZ	
Ailelerin Tip 1 Diyabet Tanılı Çocuklarında Tamamlayıcı ve Alternatif Terapileri Kullanma Durumlarının, Kullanılan Yöntemlerin ve Metabolik Kontrole Etkisinin İncelenmesi	409-417
Investigation of Families' Use of Complementary and Alternative Therapies, Methods Used and Their Effects on Metabolic Control in Their Children Diagnosed with Type 1 Diabetes Perihan YETİM, Beste ÖZGÜVEN ÖZTORNACI, Esra ARDAHAN AKGÜL, Hatice YILDIRIM SARI, Bumin Nuri DÜNDAR	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılığında Pozitif Ruh Sağlığı Becerilerinin Yordayıcı Rolü ve Etkileyen Etmenler	419-429
The Predictive Role of Positive Mental Health Skills in Social Media Addiction of Faculty of Health Sciences Students and Factors that Affect	
Ayşe BÜYÜKBAYRAM ARSLAN, Suzan ÖZGÜR, Nazlı Ecem AÇIKGÖZ	
SİSTEMATİK DERLEMELER	
COVID-19'un QALY ve DALY Ölçütlerine Etkisi	431-437
The Effect of COVID-19 on QALY and DALY Measurements	
Aslı KÖSE	
DERLEMELER	
Bipolar Mood Disorder in Older Age Individuals	439-446
İleri Yaş Bireylerde Bipolar Duygudurum Bozukluğu	
Tuğba KAYA, Celaleddin TURGUT	
Doğal Beyin Dopingleri: Bitkisel Nootropikler ve Bilişsel Etkileri	447-456
Types, Mechanisms of Action, and Metabolic Effects of Probiotics: A Current Overview	
Kadriye Elif İMRE, Funda IŞIK	
Probiyotiklerin Türleri, Etki Mekanizmaları ve Metabolik Etkileri: Güncel Bir Bakış	457-462
A Rare Entity: Sinonasal Oncocytic Papilloma with Extensive Involvement	
Tuğba İDUĞ, Hilal HIZLI GÜLDEMİR	
Post Bariatric Surgery Nursing Care	463-467
Bariyatrik Cerrahi Sonrası Hemşirelik Bakımı	
Hande CENGİZ AÇIL, Ayşe ÇELİK YILMAZ, Dilek AYGİN	
Nörolojik Hastalıklarda Yoga Kullanımının Etkileri	469-476
Effects of Using Yoga in Neurological Diseases	
Sevim DOLU, Kübra ÇIRAK, Muhammed CANPOLAT, Nazan TAŞAN, Serap PARLAR KILIÇ	
Ortopedik Cerrahi Hastalarında Kırılganlık ve Hemşirelik Bakımı	477-481
Frailty and Nursing Care in Orthopedic Surgery Patients	
Tuğçe YEŞİLYAPRAK, Fatma DEMİR KORKMAZ	
Ruh Sağlığı Mobil Uygulamaları ve Psikiyatri Hemşireliği	483-487
Mental Health Mobile Applications and Psychiatric Nursing	
Ayşe BÜYÜKBAYRAM ARSLAN, Saime Cansu ERFİDAN	
Öğrenme ve Karar Verme Yolculuğunda Uyku ve Stres Mesaisi	489-495
Sleep and Stress Work in the Journey of Learning and Decision-Making - Narrative Review	
Kazım BAYRAM, Ayşe Kardelen ACAR, Bilge Yekta DELLAL KARA, Derya ÖZER KAYA	

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DERGİSİ

Dergi İletişimi

Posta adresi : İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çiğli Ana Yerleşkesi, 35620 Çiğli – İzmir

Web : <http://dergipark.gov.tr/ikcusbfd>

Telefon : 0 232 329 35 35 / 4820 ve 4827

Faks : 0 232 325 33 57

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi yayınıdır.

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, **EBSCO** (2020 yılından itibaren), **ProQuest Central** (2016 yılından itibaren), **ROAD: The Directory of Open Access Scholarly Resources** (2017 yılından itibaren), **World Catalogue of Scientific Journal** (2016 yılından itibaren), **SOBIAD Atıf Dizini** (2016 yılından itibaren), **Türkiye Atıf Dizini** (2021 yılından itibaren), **Google Scholar** (2016 yılından itibaren) veri tabanlarında indekslenmektedir.

ISSN:2458-9799

Sahibi

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi adına
Derya ÖZER KAYA

Onursal Editör

Bumin Nuri DÜNDAR

Editör

Derya ÖZER KAYA

Bölüm Editörleri (Soyadına göre alfabetik sırayla)

Ayşe AKBİYİK, Hemşirelik

Nuray EGELİOĞLU CETİŞLİ, Hemşirelik

İlknur NAZ GÜRŞAN, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Turhan KAHRAMAN, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Dilek ONGAN, Beslenme ve Diyetetik

Melike TEKİNDAL, Sosyal Hizmet

Gülşah KANER TOHTAK, Beslenme ve Diyetetik

Yasemin TOKEM, Hemşirelik

İlknur YEŞİLÇİNAR, Hemşirelik

Medine YILMAZ, Hemşirelik

Yayın Kurulu

Pınar SERÇEKUŞ AK, Pamukkale Üniversitesi

Ayşe AKBİYİK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Esra ARDAHAN AKGÜL, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Esra AKIN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Gözde AKOĞLU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Betül AKTAŞ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Leyla BAYSAN ARABACI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Melek ARDAHAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Elif ÜNSAL AVDAL, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Gül BALTACI, Güven Hastanesi

Deniz BAYRAKTAR, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Murat BEKTAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi

Ayşe Nur SONGÜR BOZDAĞ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Ayşe BÜYÜKBAYRAM, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Burcu CEYLAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Gülay OYUR ÇELİK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Betül ÇİÇEK, Erciyes Üniversitesi

Arzu İCAĞASIOĞLU ÇOBAN, Başkent Üniversitesi

Dilek AYAKDAŞ DAĞLI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yayın Kurulu (Devamı)

Gamze YURTDAŞ DEPBOYLU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Feyza DERELİ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Ahmet EGE, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Fatma ELİBOL, Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Yusuf EMÜK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Ferman ERİM, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Melike ERTEM, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Elvan FELEKOĞLU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Funda GÜMÜŞ, Dicle Üniversitesi

İknur NAZ GÜRŞAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Arzu İLÇE, Bolu İzzet Baysal Üniversitesi

Hasibe KADIOĞLU, Marmara Üniversitesi

Damla KARABAY, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Mağfiret KARA KAŞIKÇI, Atatürk Üniversitesi

Müge KIRMIZI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Umut ZİYA KOÇAK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Ezgi BELLİKCI KOYU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Nilgün SEREMET KÜRKLÜ, Akdeniz Üniversitesi

Dilek ONGAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Simge EVRENOL ÖÇAL, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yasemin AYHAN ÖNCÜ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Ekin Dila TOPALOĞLU ÖREN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Zeynep CANLI ÖZER, Akdeniz Üniversitesi

Beste ÖZGÜVEN ÖZTORNACI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Orhan ÖZTÜRK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Devrim Can SARAÇ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Hatice YILDIRIM SARI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Sema SAVCI, Dokuz Eylül Üniversitesi

Guy SIMONEAU, Marquette University

Habibe ŞAHİN, Erciyes Üniversitesi

Fatih ŞAHİN, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Deniz ŞANLI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Funda SOFULU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Figen TURAN, Hacettepe Üniversitesi

Sevtap GÜNAY UÇURUM, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Berna Nilgün ÖZGÜR SOY URAN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Gülçin UYANIK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Tuba YALÇIN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Derya UZELLİ YILMAZ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DERGİSİ

Dergi İletişimi

Posta adresi : İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çiğli Ana Yerleşkesi, 35620 Çiğli – İzmir

Web : <http://dergipark.gov.tr/ikcusbfd>

Telefon : 0 232 329 35 35 / 4820 ve 4827

Faks : 0 232 325 33 57

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi yayınıdır.

ISSN:2458-9799

Dergi Sekreteryası

Seda ÇETİN AVCI

Buse BAKIR

Ayşe Nur SONGÜR BOZDAĞ

Gamze ÇALIK

Gamze YURTDAŞ DEPBOYLU

Feyza DERELİ

Pınar DOĞAN

Nagehan EVKAYA

Elvan FELEKOĞLU

Kevser KAÇMAZ

Damla KARABAY

Gamze KUNDAKÇI

Aybike Betül MARAL

Büşra DALFIDAN SAYIN

Barış SEVEN

Gülşenay TAŞ SOYLU

Sevgi TİKTAŞ

Gülçin UYANIK

Hilal UZUNLAR

Devrim Özge YILMAZ

Senemhan YILMAZ

Derleme ve Mizanpaj

Sinem ESKİDEMİR

Gülşen IŞIK

Aybüke Cansu KALKAN

Yasemin KARAAĞAÇ

Merve KESKİN

Melissa KÖPRÜLÜOĞLU

Merve KURT AYDIN

Ece MUTLU SATIL

Birön Onur ÜĞÜT

Duygu YILDIRIM

Derginin Yayınlanması ve Web Sitesi Yönetimi

Seda ÇETİN AVCI

Çağla AYER

Aybüke Cansu KALKAN

Müge KIRMIZI

Yabancı Dil Danışmanı

Zuhal ABASIYANIK

İsmail AYVAZ

Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN

Yabancı Dil Danışmanı (Devamı)

Yusuf EMÜK

Orhan ÖZTÜRK

Devrim Can SARAÇ

Biyoistatistik Danışmanı

Ferhan ELMALI

Medine YILMAZ

Grafik Tasarım Danışmanları

Uğur BAKAN

Fikri SALMAN

İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi

Editöryal Politikalar

- Odak ve Kapsam
- Hakem Değerlendirme Süreci
- Açık Erişim Politikası

Odak ve Kapsam

İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından yılda üç kez yayımlanan multidisipliner, hakemli, süreli bir e-dergidir. İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi sağlık bilimleri ile ilgili klinik ve deneysel özgün araştırma, derleme, olgu sunumu şeklinde hazırlanan makale türünde güncel çalışmaları ve yayınlanmış yazılara ilişkin değerlendirmeleri içeren editöre mektupları kapsar. Dergi sağlık bilimlerinin tüm alanlarında sağlık profesyonellerine ve diğer araştırmacılara yöneliktir. Dergi; yayınladığı makalelerde, konu ile ilgili etik kurallara ve bilimsel standartlara uygun olma ve ticari kaygı gözetmeme şartını aramaktadır.

Bilimsel Danışma Değerlendirme Süreci

Makale gönderimi ve Bilimsel Danışma Kurulu Üyelerinin değerlendirmeleri DergiPark üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Yayınlanmak için gönderilen makalelerin daha önce başka bir yerde yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekir. Eğer makalede daha önce yayınlanmış; alıntı yazı, tablo, resim mevcut ise makale yazarı, yayın hakkı sahibi ve yazarlarından yazılı izin almak ve bunu makalede belirtmek zorundadır.

Bilimsel toplantılarda sunulan özetler, makalede belirtilmesi koşulu ile kabul edilir. Ayrıca, dergilerin özel sayılarında özetleri yayınlanan bildiriye ait ayrıntılı bilginin bildirilmesi gerekmektedir. Dergiye gönderilen makale, biçimsel esaslara uygun ise danışman incelemesinden geçirilip, gerek görüldüğü takdirde, istenen değişiklikler yazarlarca yapıldıktan sonra yayınlanır.

Başvuruyu takiben, makale bir (1) ay içerisinde alanında uzman iki (2) danışman tarafından değerlendirilir. Düzeltme istendiği takdirde yazarlar, gözden geçirilmiş makaleyi iki (2) hafta içerisinde yeniden dergiye gönderirler. Gerekli takdirde bu süre editörün kararıyla uzatılabilir. Hakemler tarafından yapılması istenen düzeltmelerin niteliğine bağlı olarak düzeltilerek tekrar dergiye gönderilen makale üç (3) hafta içerisinde hakemler tarafından değerlendirilir veya editör tarafından hakemlere gönderilmeksizin değerlendirme tamamlanır.

Makale yayınlanmak üzere dergiye gönderildikten sonra yazarlardan hiçbiri, tüm yazarların yazılı izni olmadan yazar listesinden silinemez, ayrıca hiçbir isim, yazar olarak eklenemez ve yazar sırası değiştirilemez.

Açık Erişim Politikası

Bu dergi yayınlanma ile birlikte açık erişimi sağlama politikasını benimsemiştir.

EDİTÖRDEN

Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, Eylül 2024 sayısında 13 adet araştırma makalesi, 9 adet derleme olmak üzere 22 adet yayın bulunmaktadır.

Eylül 2024 sayısının teması **“Çocukluk Dönemi ve Yaşam Döngüsü”** olarak oluşturulmuştur. Bu temamıza eşlik eden bir çocuğun pencereden dış dünyaya bakışını yansıtan orijinal kapak resmi, Prof. Dr. Fikri SALMAN tarafından tasarlanmıştır. Çocukluk dönemi, hayatın temel taşlarının döşendiği, insanın kimliğinin şekillendiği, duygusal ve bilişsel gelişimin zirveye çıktığı eşsiz bir süreçtir. Bu dönemde çocuklar, dünyayı keşfetmeye, anlamlandırmaya ve kendilerini bu dünyanın bir parçası olarak görmeye başlarlar. Bir çocuğun dünyaya baktığı pencere, sadece fiziksel bir görüntüyü değil, aynı zamanda umut, merak, hayal gücü ve bazen de belirsizlikle dolu bir manzarayı yansıtır. Dışarıya bakan gözler, henüz hayatın getireceği karmaşıklıklardan uzak, saf ve masum bir şekilde geleceğe dair hayaller kurar. Çocuklar, duygusal olarak çevrelerinden etkilenir, etkileşim kurarlar ve bu dönem, hem sevgi dolu bir çevrenin hem de güvenli bir ortamın varlığıyla şekillenir. Bu nedenle, pencereden hayata bakan her çocuğun, kendini güvende hissedebileceği, keşfetmeye cesaret edebileceği ve en önemlisi, sevilip kabul edildiği bir dünyayı görmesi gerekir. Bu pencere, aynı zamanda bir çocuğun içsel dünyasına açılan bir kapıdır. Çocuk, dışarıyı izlerken kendi duygularını ve düşüncelerini keşfeder, içsel bir yolculuğa çıkar. Etrafındaki dünyayı anlamaya çalışırken, aynı zamanda kendini de anlamlandırmaya başlar. Bu süreçte ona rehberlik eden en önemli unsur, yetişkinlerin ona sunduğu sevgi ve anlayıştır. Ayrıca çocukluk, tohumun toprağa düşmesi ve büyümeye başlaması gibidir; her şey, doğru ortamda filizlenen küçük bir başlangıçla başlar. Tohum, nasıl verimli bir toprakta kök salıp büyüyorsa, çocuğun da umut ve sevgi dolu ve güvenli bir dünyada büyümesi sağlıklı yaşam döngüsü oluşturmak için kritiktir. Aynı şekilde, bir dergi makalesi de ilk araştırma fikirleriyle toprağa düşen bir tohum gibidir. Destekleyici bir editöryal süreç, bu fikirleri besleyip olgunlaştırarak anlamlı bir çalışmaya dönüştürür. Tıpkı tohumun güçlü bir ağaca dönüşmesi gibi, çocuk da doğru yönlendirme ile geleceğin güçlü bireyine, makale ise değerli bir bilgi kaynağına dönüşür.

“Çocukluk Dönemi ve Yaşam Döngüsü” temalı bu sayımızda çocuk, kadın ve yaşlı sağlığı ile ilgili makaleler ağırlıktadır. **‘Comparison of Total Intravenous Anesthesia with Inhaler Anesthesia in Children Intubated with Remifentanyl Without Muscle Relaxant’** konu başlıklı araştırma makalesinde çocuk cerrahisinde total intravenöz anestezi ile inhaler anestezisinin entübasyon kalitesi, spontan solunum, ekstübasyon, göz açma zamanı, hemodinamik parametreler, ağrı ve ajitasyon skorları üzerine etkisi ile ilgili sonuçlar paylaşılmıştır. **‘Polymorphisms of CTLA-4 (rs231775) and FOXP3 (rs3761548) Genes with Celiac Disease in Turkish Pediatric Patients’** konu başlıklı makalede ülkemizde görülme oranı yüze 1 il 3 arasında değişen çölyak hastalığının tanılmasında potansiyel olabilecek gen markırları incelenmiştir. Sonuçları Türk popülasyonunda pediatrik çölyak hastalığının moleküler düzeyde aydınlatılmasına katkı sağlayabilecek niteliktedir. **‘Ailelerin Tip 1 Diyabet Tanılı Çocuklarında Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavileri Kullanma Durumlarının İncelenmesi’** başlıklı araştırma makalesinde, ülkemizde diyabetli çocuklarda kullanılan tamamlayıcı ve alternatif tedavi (TAT) türleri ve kullanıma sıklığı incelenmiştir. Bu makalede kontrolsüz TAT kullanımının kırılğan gruplar arasında yer alan çocuklarda bir takım sorunlara yol açabileceğinden bahsedilmekte, sağlık profesyonellerin çocuklarda TAT kullanımının sorgulanması, TAT yöntemleri, bu yöntemlerin avantajları ve tehlikeleri ile ilgili danışmanlık hizmeti sağlamaları için çağırıda bulunmaktadır. **‘Validity and Reliability of the Turkish Version of the Reproductive Autonomy Scale’** konu başlıklı çalışmada Türk kadınları arasında üreme özerkliğinin belirlenmesi için kullanılacak bir ölçüm aracının geçerliliği ve güvenilirliği incelenmiştir. Geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bu ölçüm aracı Türkiye’de yaşayan kadınların üreme özerkliğinin analizine, hizmet sağlayıcılara kadınların doğum kontrol yöntemlerine karar vermelerine yardımcı olmalarına ve kadınların üreme sağlığını desteklemesine rehberlik edecektir. **‘Climacteric Symptom Intensity, Physical Activity Level, Spine Mobility, Balance, and Quality of Life in Women’** başlıklı araştırma makalesinde kadının yaşamının üçte birinden fazlasını kapsayan klimakterik dönemde baş gösteren ateş basması, gece terlemeleri, çarpıntı, baş dönmesi, mide bulantısı, baş ağrısı ve bayılma gibi semptomların kadınlardaki fiziksel aktivite düzeyi, omurga hareketliliği, denge ve yaşam kalitesi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırmada, klimakterik semptomlardaki şiddet artışının yaşam kalitesini düşürdüğü belirlenmiştir. Makalede klimakterik dönemde ortaya çıkabilecek somatik ve psikolojik semptomların uygun müdahalelerle iyileştirilmesinin kadınların yaşam kalitesini arttırmaya katkı sağlayacağı vurgulanmaktadır. **‘Bipolar Mood Disorder in Older Age Individuals’** konu başlıklı derlemede yaşlanan nüfuzla birlikte ileri yaşlarda bipolar duygudurum bozukluğunun artış gösterdiğine, bipolar duygudurum bozukluğu tanısı almış bireylere uygulanan farmakolojik ve psikoterapi tedavisi ihtiyaçları üzerine geniş çaplı ve uzunlamasına değerlendirme çalışmaları yapılmasına ihtiyaç olduğuna dikkat çekilmektedir. **‘Doğal Beyin Dopingeri: Bitkisel Nootropikler ve Bilişsel Etkileri’** başlıklı derlemede artan küresel yaş ortalamasının neden olduğu yaşa bağlı bilişsel bozuklukların yaygınlığının azaltılmasına potansiyel katkıları olan bitkisel kaynaklı nootropikler ele alınmaktadır. Derleme gençlerden yaşlılara kadar geniş bir yaş aralığında bilişsel sağlığı geliştirmek ve bilişsel fonksiyon kaybını önlemek amacıyla kullanılan bitkisel nootropikler ile ilgili güncel bilimsel bilgilerle topluma katkıda bulunmaktadır.

EDİTÖRDEN

'Effects of Using Yoga in Neurological Diseases' başlıklı makalede ileri yaşlarda yaygın görülen multiple skleroz, parkinson hastalığı, alzheimer hastalığı, demans, inme, epilepsi, migren ve baş ağrıları gibi pek çok nörolojik hastalıkta yaşam kalitesinin artışı yoganın etkisi derlenmiştir. Makalede, yoga uygulamalarının nörolojik hastalıklarda stres, ruh hali, yorgunluk, uyku, ağrı, hareketlilik, problem çözme, hafıza ve nöbet kontrolünde gelişmeler gösterdiğine dair sonuçlar paylaşılmıştır. **'Ortopedik Cerrahi Hastalarında Kırılabilirlik ve Hemşirelik Bakımı'** konu başlıklı derlemede yaşlanma ile birlikte kaçınılmaz olan kırılabilirliğin yaşlı hastalardaki ortopedik cerrahi sonrası komplikasyonların artışı ile ilişkisi irdelenmiştir. Makalede, kırılabilirliğin yaşlı hastalarda ameliyat sonrası 30 günlük dönemdeki morbidite ve mortalitenin önemli bir nedeni olduğu; bu bağlamda yaşlı hastalarda kırılabilirliğin tanınması, risk faktörlerinin değerlendirilmesi ve bireyselleştirilmiş bakımının sağlanması gerektiği vurgulanmaktadır.

Dergimizin bu sayısında üniversite öğrencilerinin psiko-sosyal boyutunu ve eğitimini konu alan araştırma ve derleme makalelerini okuyucumuzla buluşturmak üzere. **'How Hopelessness in University Students is Associated with Intolerance of Uncertainty and Other Factors: A Cross-Sectional Study'** konu başlıklı çalışmada pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinde umutsuzluğun belirsizliğe tahammülsüzlük ve diğer faktörlerle ilişkisi incelenmiştir, umutsuzluk düzeylerini azaltmada daha etkili ve etkileşimli çevrimiçi eğitim sağlamanın göz önünde bulundurulması gerektiği vurgulanmıştır. **'Relationships Between Life Satisfaction, Psychological Hardiness, Virtual Environment Loneliness and Sociodemographic Variables of Nursing Students During COVID-19'** başlıklı çalışmada, pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin yaşam doyumu, psikolojik dayanıklılık ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri incelenmiştir. Araştırmada, sanal ortam yalnızlığının artışının yaşam doyumunun azalması ile ilişkili olduğu, sanal ortam yalnızlığının ruhsal sorunlara yol açabileceği bildirilmiştir. **'Hemşirelik Öğrencilerinin Çevresel Risk Algıları ile Çevresel Tutumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi'** başlıklı çalışmada sağlık hizmeti sunucu adaylarının çevresel risk algılarının yüksek, çevresel tutumlarının orta düzeyde olduğu, risk algıları arttıkça tutumlarının arttığı saptanmıştır. Araştırma sonuçları sağlıklı çevre oluşması için, sağlık hizmeti sunucularının çevre ve risklerinin değerlendirilmesinde algılarının, tutumlarının ve ilişkisel faktörlerinin belirlenmesi ve iyileştirilmesinin önemini vurgulamaktadır. **'Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılığında Pozitif Ruh Sağlığı Becerilerinin Yordayıcı Rolü ve Etkileyen Etmenler'** başlıklı çalışmada lisans öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığında pozitif ruh sağlığı becerilerinin yordayıcı rolünü ve etkileyen etmenleri değerlendirilmiştir. Sağlık profesyonellerinde sosyal medya bağımlılığı riskini azaltarak öğrencilerdeki kişisel memnuniyet, sosyal tutum, öz denetim, problem çözme, kendini gerçekleştirme ve kişilerarası ilişki becerilerini arttırmada etkili olabileceği öne sürülmektedir. **'Hemşirelik Öğrencilerinin Akılcı İlaç Kullanımı Hakkında Bilgi Düzeyi'** başlıklı çalışma makalesi, lisans öğrencilerinin "doğru endikasyon belirleme, doğru ilaç seçimi, doğru bilgilendirme ve takip" ile akılcı ilaç kullanımının temel prensipleri konusundaki bilgi düzeyleri değerlendirilmiştir. Araştırmada, hasta tedavisinin etkin bir şekilde uygulanabilmesinde önemi tartışılmaz olan akılcı ilaç kullanımına dair öğrencilerin bilgi düzeylerinin arttıracak müfredat değişikliğine gidilebileceği konusunda vurgu yapılmaktadır.

Dergimizde sağlık yönetimi ve sağlıklı yaşam yönü ile halk sağlığına katkı sağlayan makaleler mevcuttur. **'COVID-19'un QALY ve DALY Ölçütlerine Etkisi'** başlıklı derlemede pandemi sürecindeki kaliteye göre ayarlanmış yaşam yıllarını (Quality-Adjusted Life-Year; QALY) artırıp engelliliğe göre ayarlanmış yaşam yıllarını (Disability-Adjusted Life Year; DALY) azaltarak sağlık statüsünü korumayı hedefleyen global çaptaki sağlık politikasındaki değişim ele alınmıştır. Bu makaleden pandemi sürecinde aşı, ilaç ve PCR test uygulamalarının QALY ve DALY ölçütlerinde global çapta yarattığı değişimlere ait verilere erişilebilir. **'Standart Düz Paket Uygulamasının Bireylerin Sigara İçme Tutumları ve Nikotin Bağımlılıklarına Etkisi'** başlıklı çalışmada bireylerin sigara içme isteğini etkileyen değişkenlerden biri olan sigara paketlerinin düz ve standart şeklinin toplumda ne denli caydırıcı olduğunu tutum ve bağımlılık değişkenleri üzerinden gösterebilmesi amaçlanmıştır. Makalede bireylerin sigara içme tutumlarının standart düz paket uygulamasından etkilendiği saptanmıştır.

'Probiyotiklerin Türleri, Etki Mekanizmaları ve Metabolik Etkileri: Güncel Bir Bakış' başlıklı derlemede *Lactobacillus* ve *Bifidobacterium* türleri gibi probiyotiklerin gösterdikleri biyolojik aktivitelerde rol oynayan patojen özellik göstermeme, safra tuzlarına direnç, epitel yüzeye tutunma ve gastrointestinal sistemde kolonize olabilme gibi özellikleri hakkında bütüncül bir bakış açısı sunulmaktadır. **'Öğrenme ve Karar Verme Yolculuğunda Uyku ve Stres Mesaisi'** başlıklı makalede, uykunun, öğrenme sürecinde, ilk beceri edinimini izleyen motor beceri gelişiminin devam etmesinde ve bellek konsolidasyonundaki rolü derlenmiştir. Makalede stres yönetimi, düzenli ve yeterli uykunun, beceri yürütmeyi ve görev performansı desteklediğine dair sonuçlara yer verilmiştir.

EDİTÖRDEN

Dergimizin bu sayısında tanı, tedavi, bakım ve rehabilitasyon süreçlerinde klinisyenlere katkı sağlayabilecek araştırma ve derleme makalelerine ulaşılabilir. **'Genç Bireylerde Soğuk Uygulamanın Eklem Pozisyon Hissi, Deri Sıcaklığı ve Kas Kuvveti Üzerine Etkisi'** konu başlıklı çalışmada, soğuk uygulamanın deri sıcaklığı, maksimum izometrik kas kuvveti ve eklem pozisyon hissi üzerindeki etkileri gösterilmiştir. **'Correlation of Radiological and Pedobarographic Evaluations in the Presence of Foot SolePain'** başlıklı çalışmada, ayak tabanı ağrısının ayak grafileri ve pedobarografik ölçümlerle belirlenebileceğine dair sonuçlara yer verilmiştir. **'Ruh Sağlığı Mobil Uygulamaları ve Psikiyatri Hemşireliği'** konu başlıklı derlemede, depresyon, anksiyete, şizofreni, bağımlılık gibi pek çok ruhsal bozukluğu erken tanı ve yönetme; bireylerin rehabilitasyonunu sağlama gibi konularda mobil uygulamalar hakkında bilgiler sunulmuştur. Makalede ülkemizde ruh sağlığı hastalıklarının tanınması, tedavi ve rehabilitasyonu ile ilgili kullanılacak mobil uygulamalar konusunda farkındalık oluşturarak bu uygulamaların sağlık hizmeti sunulan kurumlarda kullanılabilirliğinin artırılması hedeflenmektedir. **'Post Bariatric Surgery Nursing Care'** konu başlıklı derlemede, obezite ameliyat türleri olan kısıtlayıcı ameliyatlar, malabsorbsiyon (emilimi bozan) ameliyatları ve hem kısıtlayıcı hem de malabsorbsiyon ameliyatlardan bahsedilmiş olup; her bir ameliyat türü için post-operatif bakımın içerikleri hakkında bilgiler sunulmuştur.

Pek çok farklı araştırmanın yer aldığı bu sayımızı, araştırmacılarımızın paylaştığı makaleleri değerlendiren, geliştirilerek değerli bir bilgi kaynağına dönüşüp yayınlanabilir olması için emek veren tüm hakem ve editöriyel süreç yöneticilerine ithaf ediyorum.